

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 10 mei 2006 (17.05)
(OR. en, fr)**

9067/06

**Interinstitutioneel dossier:
2005/0003 (CNS)**

CRIMORG 80

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	de Raad
d.d.:	28 april 2006
nr. vorig. doc.:	5468/2/06 REV 2 CRIMORG 10; 8496/1/06 REV 1 CRIMORG 72
Betreft:	Ontwerp-kaderbesluit van de Raad ter bestrijding van georganiseerde criminaliteit

Op 28 april 2006 heeft de Raad een consensus bereikt over de tekst die in de bijlage staat. Als het akkoord wordt bevestigd waarmee de Italiaanse delegatie ad referendum, in afwachting van de installatie van een nieuwe regering, heeft ingestemd, is de Raad dus een algemene oriëntatie over dit kaderbesluit overeengekomen.

Er zijn nog voorbehouden voor behandeling door het parlement van DK, FR, IE, NL, SE en UK.

Wanneer het kaderbesluit wordt aangenomen, zal de Raad de in de bijlage opgenomen verklaring afleggen. Ook de Commissie zal een verklaring afleggen, die door Frankrijk en Italië zal worden onderschreven en die in Bijlage A bij de Bijlage staat.

KADERBESLUIT VAN DE RAAD

van...

ter bestrijding van georganiseerde criminaliteit

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name op artikel 29, artikel 31, lid 1, onder e), en artikel 34, lid 2, onder b),

Gezien het voorstel van de Commissie¹,

Gezien het advies van het Europees Parlement²,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het Haags programma beoogt de versterking van het gemeenschappelijke vermogen van de Unie en haar lidstaten om met name de georganiseerde grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden. Dit doel moet in het bijzonder worden verwezenlijkt door middel van de onderlinge aanpassing van de wetgeving³. Het gevaar dat uitgaat van criminele organisaties en de ontwikkeling die zij doormaken, noodzaken de lidstaten van de Europese Unie nauwer samen te werken en een doeltreffende reactie te formuleren die beantwoordt aan de verwachtingen van de burgers en aan hun eigen behoeften. In dit verband wordt in punt 14 van de conclusies van de Europese Raad van Brussel van 4 en 5 november 2004 opgemerkt dat de Europese burgers verwachten dat de Europese Unie grensoverschrijdende problemen zoals georganiseerde criminaliteit, met vereende krachten en op een doeltreffender wijze aanpakt, met inachtneming van de fundamentele vrijheden en rechten.

¹ PB C ... van, blz..

² PB C ... van, blz..

³ Bijlage I bij de conclusies van de Europese Raad van Brussel van 4 en 5 november 2004 (inleiding, zesde alinea).

- (2) In haar mededeling van 29 maart 2004 over bepaalde maatregelen die moeten worden genomen op het gebied van de bestrijding van terrorisme en andere ernstige vormen van criminaliteit⁴, heeft de Commissie verklaard dat het instrumentarium voor de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit in de Europese Unie moet worden versterkt en dat zij een kaderbesluit zou opstellen ter vervanging van Gemeenschappelijk Optreden 1998/733/JBZ van 21 december 1998 inzake de strafbaarstelling van deelneming aan een criminele organisatie in de lidstaten van de Europese Unie⁵.
- (3) In punt 3.3.2 van het Haags Programma wordt gesteld dat de onderlinge aanpassing van het materieel strafrecht hetzelfde doel heeft en gebieden van ernstige criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie betreft, en dat de prioriteit moet uitgaan naar de vormen van criminaliteit die met name genoemd worden in de verdragen. De nationale definities van strafbare feiten die verband houden met de deelneming aan een criminele organisatie dienen derhalve op elkaar afgestemd te worden. Dit kaderbesluit bestrijkt bijgevolg strafbare feiten die gewoonlijk door een criminele organisatie worden gepleegd. Voorts dienen ten aanzien van natuurlijke personen en rechtspersonen die dergelijke strafbare feiten hebben gepleegd of ervoor verantwoordelijk zijn, straffen te worden vastgesteld die in overeenstemming zijn met de ernst van deze strafbare feiten.
- (4) De uit de artikelen 1 en 2, onder a), voortvloeiende verplichtingen laten onverlet dat het de lidstaten vrijstaat om andere groepen, ook groepen van personen wier activiteiten geen financieel of ander vermogensvoordeel beogen, als criminele organisaties aan te merken.
- (5) De uit artikel 2, onder a), voortvloeiende verplichtingen laten onverlet dat het de lidstaten vrijstaat ervan uit te gaan dat de term "criminele activiteiten" het verrichten van materiele handelingen impliceert.

⁴ COM(2004) 221 def.

⁵ PB L 351 van 29.12.1998, blz. 1.

- (6) De Unie moet voortbouwen op de belangrijke resultaten die internationale organisaties hebben geboekt, waaronder met name het zogenoemde "Verdrag van Palermo"⁶ van de Verenigde Naties, dat is goedgekeurd bij Besluit 2004/579/EG van de Raad van 29 april 2004 betreffende de sluiting, namens de Europese Gemeenschap, van het Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit⁷.
- (7) Aangezien de doelstellingen van het beoogde optreden niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en derhalve beter kunnen worden verwezenlijkt op het niveau van de Unie, kan de Unie maatregelen treffen overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel dat is neergelegd in artikel 5 van het EG-Verdrag. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat dit kaderbesluit niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (8) Dit kaderbesluit eerbiedigt de grondrechten en voldoet aan de beginselen die worden erkend in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met name de artikelen 6 en 49 daarvan. Niets in dit kaderbesluit kan zo worden uitgelegd dat het een beperking of belemmering ten doel zou hebben van de nationale regelgeving inzake rechten of fundamentele vrijheden, zoals eerlijke rechtsbedeling, het stakingsrecht, de vrijheid van vergadering, vereniging, drukpers of meningsuiting, waaronder het recht om, voor de verdediging van zijn belangen, tezamen met anderen vakbonden op te richten dan wel zich daarbij aan te sluiten, en het daarmee samenhangende recht van betoging.

⁶ Het Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit is bij Resolutie A/RES/55/25 van 15 november 2000 vastgesteld tijdens de 55e algemene vergadering van de Verenigde Naties. Omdat de veertigste akte van bekrachtiging op 1 juli 2003 is neergelegd bij het secretariaat-generaal van de Verenigde Naties, is dit verdrag op 29 september 2003 in werking getreden.

⁷ PB L 261 van 06.08.2004, blz. 69.

HEEFT HET VOLGENDE KADERBESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Definities

1. Voor de toepassing van dit kaderbesluit wordt onder "criminele organisatie" verstaan een gestructureerde vereniging die gedurende een bepaalde periode bestaat en samengesteld is uit meer dan twee personen die in onderling overleg optreden ten einde feiten te plegen welke strafbaar zijn gesteld met een vrijheidsstraf of met een maatregel welke vrijheidsbeneming meebrengt met een maximum van ten minste vier jaar of met een zwaardere straf, met als doel om rechtstreeks of onrechtstreeks financieel of ander vermogensvoordeel te verwerven.
2. Onder "gestructureerde vereniging" wordt verstaan een vereniging die niet toevallig tot stand is gekomen met het oog op een onverwijld te plegen strafbaar feit, zonder dat evenwel sprake moet zijn van formeel afgebakende taken van de leden, noch van continuïteit in de samenstelling of een ontwikkelde structuur.

Artikel 2

Strafbare feiten die verband houden met de deelneming aan een criminele organisatie

Iedere lidstaat neemt de nodige maatregelen om ofwel de gedragingen die verband houden met een criminele organisatie, als beschreven onder a), ofwel de gedragingen als beschreven onder b), strafbaar te stellen:

- (a) de gedragingen van enig persoon die opzettelijk en met kennis van het oogmerk en van de algemene activiteit van de organisatie dan wel van het voornemen van de organisatie om de strafbare feiten in kwestie te plegen, actief deelneemt aan de criminele activiteiten van de organisatie, onder meer door informatie of middelen te verstrekken, nieuwe leden te werven of de activiteiten van de organisatie in enigerlei vorm te financieren, in de wetenschap dat deze deelneming bijdraagt tot de criminele activiteiten van de organisatie;
- (b) de gedragingen van enig persoon die erin bestaan dat met een of meer personen wordt overeengekomen een activiteit na te streven die, indien zij wordt uitgevoerd, de pleging van strafbare feiten in de zin van artikel 1 inhoudt, zelfs indien de persoon in kwestie niet deelneemt aan de feitelijke uitvoering van de activiteit.

Artikel 3

Sancties

1. Iedere lidstaat zorgt ervoor dat:
 - het in artikel 2, onder a), bedoelde feit strafbaar wordt gesteld met een maximale vrijheidsstraf die ten minste tussen de twee en de vijf jaar bedraagt; of
 - het in artikel 2, onder b), bedoelde feit strafbaar wordt gesteld met dezelfde maximale vrijheidsstraf als het strafbaar feit dat met de overeengekomen nagestreefde activiteit wordt beoogd, of met een maximale vrijheidsstraf van ten minste tussen de twee en de vijf jaar

2. Iedere lidstaat zorgt ervoor dat het feit dat de in artikel 1 bedoelde strafbare feiten als omschreven door de betrokken lidstaat worden gepleegd in het kader van een criminele organisatie, kan worden beschouwd als een verzwarende omstandigheid.

Artikel 4

Bijzondere omstandigheden

Iedere lidstaat kan de nodige maatregelen nemen om de in artikel 3 bedoelde sancties te kunnen verminderen of om de dader te kunnen vrijstellen van sancties indien hij bijvoorbeeld:

- (a) afziet van verdere criminele activiteiten, en
- (b) de administratieve of justitiële autoriteiten informatie verstrekt die deze niet op andere wijze hadden kunnen verkrijgen, en die hen helpt om:
 - de gevolgen van het strafbare feit te voorkomen, te beëindigen of te beperken;
 - de andere daders te identificeren of hen voor het gerecht te brengen;
 - bewijs te vergaren;
 - de criminele organisatie illegale middelen of winsten uit criminele activiteiten te ontnemen, of
 - te voorkomen dat nieuwe strafbare feiten als bedoeld in artikel 2 worden gepleegd.

Artikel 5

Aansprakelijkheid van rechtspersonen

1. Iedere lidstaat zorgt ervoor dat rechtspersonen aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de in artikel 2 bedoelde strafbare feiten wanneer deze feiten te hunnen voordele zijn gepleegd door personen die hetzij individueel hetzij als lid van een orgaan van de rechtspersoon optreden en die in de rechtspersoon een leidende functie bekleden op grond van:
- (a) de bevoegdheid om de rechtspersoon te vertegenwoordigen;

- (b) de bevoegdheid om namens de rechtspersoon beslissingen te nemen;
 - (c) de bevoegdheid om binnen het kader van de rechtspersoon controle uit te oefenen.
2. Afgezien van de in lid 1 genoemde gevallen, zorgt iedere lidstaat ervoor dat rechtspersonen aansprakelijk kunnen worden gesteld wanneer ten gevolge van gebrekkig toezicht of gebrekkige controle door een in lid 1 bedoelde persoon, strafbare feiten als bedoeld in artikel 2 konden worden begaan ten voordele van die rechtspersoon door een onder diens gezag staande persoon.
 3. De aansprakelijkheid van rechtspersonen krachtens de leden 1 en 2 sluit strafvervolgning van natuurlijke personen die een in artikel 2 bedoeld strafbaar feit plegen of daaraan medeplichtig zijn, niet uit.
 4. In dit kaderbesluit wordt onder rechtspersoon verstaan ieder lichaam dat deze hoedanigheid krachtens het toepasselijke recht bezit, met uitzondering van de staten of andere overheids-lichamen in de uitoefening van het openbaar gezag en de publiekrechtelijke internationale organisaties.

Artikel 6

Sancties tegen rechtspersonen

1. Iedere lidstaat draagt er zorg voor dat tegen een rechtspersoon die krachtens artikel 5, lid 1, aansprakelijk is gesteld, sancties kunnen worden getroffen die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn; deze sancties omvatten, al dan niet strafrechtelijke, boetes en kunnen andere sancties omvatten, zoals:
 - (a) maatregelen ter uitsluiting van aanspraak op uitkeringen of steun van de overheid;
 - (b) maatregelen ter tijdelijke of blijvende uitsluiting van commerciële activiteiten;
 - (c) plaatsing onder gerechtelijk toezicht;
 - (d) een gerechtelijke maatregel tot ontbinding;

- (e) tijdelijke of blijvende sluiting van vestigingen die zijn gebruikt voor het plegen van het strafbare feit.
- 2. Iedere lidstaat treft de maatregelen die noodzakelijk zijn om een rechtspersoon die uit hoofde van artikel 5, lid 2, aansprakelijk is gesteld, sancties of maatregelen te kunnen opleggen die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Artikel 7

Rechtsmacht en coördinatie van de vervolging

- 1. Iedere lidstaat zorgt ervoor dat zijn rechtsmacht ten minste de gevallen bestrijkt waarin een in artikel 2 bedoeld strafbaar feit:
 - a) geheel of gedeeltelijk op zijn grondgebied is gepleegd, ongeacht de plaats waar de criminele organisatie haar basis heeft of haar criminele activiteiten uitoefent;
 - b) is gepleegd door een van zijn onderdanen, of
 - c) is gepleegd ten voordele van een op het grondgebied van die lidstaat gevestigde rechtspersoon.

Een lidstaat kan besluiten de onder b) en c) bedoelde rechtsmachtregels niet dan wel slechts in specifieke gevallen of omstandigheden toe te passen indien de in artikel 2 bedoelde strafbare feiten niet op zijn grondgebied zijn gepleegd.

- 2. Indien meer dan één lidstaat rechtsmacht heeft met betrekking tot een in artikel 2 bedoeld strafbaar feit en elk van deze lidstaten op grond van dezelfde feiten een vervolging kan instellen, bepalen de betrokken lidstaten in onderling overleg welke lidstaat de daders zal vervolgen, teneinde de vervolging zo mogelijk in één lidstaat te concentreren. Daartoe kunnen de lidstaten een beroep doen op Eurojust of elk ander orgaan of mechanisme dat binnen de Europese Unie is ingesteld om de samenwerking tussen hun justitiële autoriteiten en de onderlinge afstemming van hun optreden te vergemakkelijken. Daarbij zal in het bijzonder rekening worden gehouden met de volgende criteria:

- het strafbaar feit is gepleegd op het grondgebied van de lidstaat;
 - de dader is een onderdaan of ingezetene van de lidstaat;
 - de slachtoffers zijn afkomstig uit de lidstaat;
 - de dader is op het grondgebied van de lidstaat aangetroffen.
3. Een lidstaat die krachtens zijn wetgeving vooralsnog geen eigen onderdanen uitlevert of overdraagt, treft de nodige maatregelen om zijn rechtsmacht vast te stellen en waar passend vervolging van een in artikel 2 bedoeld strafbaar feit in te stellen wanneer dat strafbaar feit door zijn eigen onderdanen buiten zijn grondgebied wordt gepleegd.
4. Dit artikel sluit de uitoefening van een door een lidstaat krachtens de nationale wetgeving vastgestelde rechtsmacht niet uit.

Artikel 8

Ontbreken van de vereiste van aangifte of klacht van de slachtoffers

De lidstaten zorgen ervoor dat, in ieder geval ten aanzien van strafbare feiten die op het grondgebied van de lidstaat zijn begaan, een aangifte of klacht van het slachtoffer betreffende de strafbare feiten die onder artikel 2 van dit kaderbesluit vallen, geen noodzakelijke voorwaarde is voor het instellen van een onderzoek naar of een vervolging van die strafbare feiten.

Artikel 9

Intrekking van bestaande bepalingen

Gemeenschappelijk Optreden 98/733/JBZ wordt ingetrokken. Verwijzingen naar deelneming aan een criminele organisatie in de zin van dit gemeenschappelijk optreden in besluiten die zijn aangenomen op basis van titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie en van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap moeten worden opgevat als verwijzingen naar deelneming aan een criminele organisatie in de zin van dit kaderbesluit.

Artikel 10

Uitvoering en verslagen

1. De lidstaten treffen de maatregelen die noodzakelijk zijn om uiterlijk op [...] aan dit kaderbesluit te voldoen.
2. Uiterlijk op [...] delen de lidstaten aan het secretariaat-generaal van de Raad en de Commissie de tekst mee van de bepalingen waarmee de verplichtingen die dit kaderbesluit hun oplegt, worden omgezet in hun nationale recht. Op basis van een verslag dat is opgesteld aan de hand van deze informatie en op basis van een schriftelijk verslag van de Commissie gaat de Raad uiterlijk op [...] na in hoeverre de lidstaten de maatregelen hebben genomen die noodzakelijk zijn om aan dit kaderbesluit te voldoen.

Artikel 11

Inwerkingtreding

Dit kaderbesluit treedt in werking op de dag van zijn bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie.

Gedaan te Brussel, [...]

Voor de Raad

De voorzitter

Verklaring van de Raad

"De Raad verklaart dat hij, zodra een passend toekomstig rechtsinstrument inzake jurisdictieconflicten in werking treedt, zal overwegen of dat rechtsinstrument artikel 7 van het huidige kaderbesluit ter bestrijding van georganiseerde criminaliteit moet vervangen op de wijze bepaald in dat rechtsinstrument."

Verklaring van de Commissie, waarbij Frankrijk en Italië zich hebben aangesloten

"De Commissie is van oordeel dat het kaderbesluit ter bestrijding van georganiseerde criminaliteit niet de doelstelling verwezenlijkt die de Commissie nastreeft in verband met Gemeenschappelijk Optreden 1998/733/JBZ van 21 december 1998 inzake de strafbaarstelling van deelneming aan een criminele organisatie in de lidstaten van de Europese Unie, en in verband met op 15 november 2000 aangenomen Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde criminaliteit waarbij de Gemeenschap sedert 29 april 2004 partij is. Het Kaderbesluit verwezenlijkt geen minimale onderlinge aanpassing van leidinggevende handelingen of deelname aan een criminele organisatie op basis van één concept van een dergelijke organisatie, dat de Commissie heeft voorgesteld en dat reeds is aangenomen in Kaderbesluit 2002/475/JBZ inzake terrorismebestrijding. Voorts biedt het kaderbesluit de lidstaten de gelegenheid om het concept van criminele organisatie niet in te voeren maar de bestaande nationale strafwetgeving te blijven toepassen middels gebruikmaking van algemene regels inzake het deelnemen aan en voorbereiden van specifieke strafbare feiten.

Derhalve moet de Commissie vaststellen dat het Kaderbesluit niet leidt tot de nagestreefde gestelde onderlinge aanpassing van wetgeving inzake de bestrijding van transnationale georganiseerde criminaliteit, zoals bedoeld in het Haags programma."